способом збору інформації в рекламному дослідженні. Однак головною проблемою є те, що для одержання об'єктивної відповіді на певне питання треба багато часу та зусиль.

Аналіз протоколу полягає в залученні респондента до ситуації прийняття рішення про купівлю, в процесі якого він повинен детально описати всі фактори, якими він керувався при прийнятті рішення.

Методи аналізу товарної політики необхідні для аналізу товарного асортимента, також позиціювання товару або послуги, аналізу іміджу підприємства тощо.

АВС-аналіз застосовують при селективному відборі найвигідніших для підприємства постачальників та клієнтів, найважливіших видів матеріалів та сировини, тощо. Суть АВС-аналізу полягає у визначені та оцінці декількох величин, які є найбільш цінними та мають більшу питому вагу серед загальної сукупності вартісних показників.

Матриця Бостонської консалтингової групи (БКГ) – один з найбільш популярних методів для класифікації напрямків діяльності підприємства саме за критерієм потенційної прибутковості. Саме ця класифікація та розподіл діяльності підприємства на групи допоможе визначити найкращу та найвигіднішу стратегію заради досягнення перших позицій підприємства.

Матриця ADL, яка використовується для аналізу товарної політики, базується на концепції життєвого циклу галузі або господарської одиниці. Даний метод формування маркетингових стратегій застосовується на бізнес-рівні. Основу матриці визначають ринкова позиція підприємства (лідер та послідовник) та стадія життєвого циклу товару підприємства (зростання, зрілість, спад). Дана матриця є незамінною для підприємств, життєвий цикл товарів у яких надто короткий, зокрема високотехнологічних галузей [3].

Для аналізу маркетингової діяльності можна використовувати апарат нечітких множин, який дозволяє працювати з нечіткими числами, точні значення яких не визначено або невідомі, але про які існує деяка інформація щодо їх порядку і характеру.

Отже, проаналізувавши методи і моделі аналізу маркетингової діяльності підприємства, врахувавши їх особливості, у подальших дослідженнях комплексну оцінку маркетингової діяльності пропонується виконувати на основі теорії нечітких множин.

Список використаних джерел

1. 1. Пінчук Н.С. Інформаційні системи і технології в маркетингу: навчальний посібник / Н.С. Пінчук, Г.П. Галузинський, Н.С. Орленко. – К.:1999. – 328 с.
2. 2. Ковінько О. М. Маркетинговий механізм управління підприємствами в умовах міжнародної диверсифікації бізнесу [Текст]: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04 / Ковінько Олена Миколаївна; Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. – Вінниця, 2018. – 40 с.
3. 3. Завальнюк К. С. Маркетингові стратегії зростання аграрних формувань [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Завальнюк Катерина Сергіївна; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2018. – 22 с.

Шевченко Л. В., аспірантка
Хмельницький національний університет
Liliya-72@bigmir.net

ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЧНОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПРОЦЕСІВ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Державне регулювання - це процес прийняття управлінських рішень. Прийняття рішень при керуванні складними системами ґрунтується на аналізі чинників, що впливають на стан такої системи. Процеси іноземного інвестування в національну економіку належать до такого роду складних систем. Процес прийняття рішень в регулюванні інвестицій повинен спиратися на аналіз закономірностей і тенденцій розвитку ринкових методів регулювання економіки.

Історичний досвід розвитку економіки України свідчить, що недостатність регулювання державою іноземних інвестицій призвела до невирішення галузевих і регіональних проблем в

напрямі визначених пріоритетів розвитку країни. Державна політика в Україні з обмеження кредитів галузям і окремим банкам та пряме регулювання відсоткової ставки призводило досить тривалий час до «дороговизни коштів, яка свідомо підтримувалась на інституційному рівні через облікову ставку НБУ» [1, с. 236]. Це стимулювало багаторічний розвиток бізнесу переважно в сфері обміну, а не виробництва товарів підвищеного ступеню переробки. Дослідження показали, що в українській економіці велика частина надходжень фінансового капіталу спрямовувалась на покриття дефіцитів бюджетів та підвищення ліквідності окремих системних комерційних банків. [2, с. 239]. Таким чином, це сприяло залученню іноземних інвестицій в комерційну діяльність, фінансових та інших послуг. На сьогодні такий стан справ залишається актуальним.

Основними інструментами є правове регулювання функціонування ринку капіталу; створення конкурентного простору та регулювання цін на інвестиції; регулювання зовнішніх інвестицій валютного ринку; застосування кредитно-фінансової та податкової політики; антимонопольне регулювання; амортизаційна політика [1, с. 89]. Серед економічних методів управління основними вважаються грошова, податкова та амортизаційна політики держави. Це підтверджує також досвід розвинутих країн.

Грошово-кредитна політика держави регулює економіку прямими та непрямими методами через формування пропозиції грошей. Метою є цінова стабільність, яка виражається в динаміці індексу споживчих цін. Зниження інфляції призводить в кінцевому випадку до зростання інвестиційної активності. Зростання обсягу внутрішніх інвестицій стимулює зростання притоку портфельних та прямих іноземних інвестицій.

Пряме регулювання суб'єктів господарювання стосовно прийняття рішень про інвестування з боку НБУ через грошово-кредитний механізм використовується найчастіше в країнах з перехідною економікою та в країнах, що розвиваються. Такий спосіб регулювання вважається ефективним тільки у короткостроковому періоді. Головною умовою використання непрямого регулювання пропозиції грошей на ринку є наявність розвинутого грошового ринку в країні. Відсутність такого в Україні призводить до низької ефективності інструментів стимулювання прямих і портфельних іноземних інвестицій. Ще у 2013 році науковці зазначали, що НБУ повинен активно розширити кредитування економіки через механізм рефінансування, тому що високі кредитні і девальваційні ризики призводять до низького рівня фінансування іноземними групами своїх дочірніх українських банків [5; 1, с. 104]. Через цей же механізм відбувається стимулювання інвестиційних процесів для внутрішніх інвесторів. На думку Рубіш держава повинна стимулювати ефективне використання власного капіталу, тобто інвестування його у зростання виробництва. В кінцевому випадку це призводить до розширення пропозиції грошей у вигляді зростання доходів населення, підвищенні купівельної спроможності. Таким чином збільшення обсягів ринку призведе до зростання стимулів для в тому числі і зовнішнього інвестування [4, с. 237].

Зростання потоку іноземних інвестицій в країну залежить не лише від зниження інфляції, а також і від бюджетно-податкової політики держави. Остання також суттєво впливає на привабливість країни до іноземних інвестицій. Практика показує, що ставки податків не є основною характеристикою такої політики. Як свідчать дослідження, «основного значення тут набувають стабільність, простота податкової системи та механізм адміністрування податків, тобто йдеться про формування податкового простору як важливої частини загального фіскального простору» [1, с. 120].

Наукові дослідження переваг і недоліків податкового механізму впливу на обсяги інвестиційних процесів призвели до формулювання наступних проблемних питань:

1. галузева спрямованість податкових пільг порушує принцип рівності всіх платників;
2. прискорена амортизація виробничого обладнання призводить до вивільнення незначного обсягу інвестиційних ресурсів;
3. зниження ставки податку на прибуток не призводить до стимулювання іноземних інвестицій;
4. галузеві пільги консервують низький технологічний рівень галузей та породжують нерівні умови для функціонування інших галузей і територій.

Необхідний розвиток грошового ринку в Україні для запобігання спрямування прямих та портфельних інвестицій в сферу обміну та бюджетного споживання. В реформуванні податкової системи необхідно досягти стабільності і простоти. Серед податкових пільг доцільно надавати перевагу прискореній амортизації та наданню податкових кредитів.

Таким чином, для прийняття виважених, своєчасних, ефективних та коректних політичних рішень державним органам необхідно володіти точною і достовірною інформацією щодо розвитку суспільних явищ, мати теоретичне та методичне підґрунтя досліджень соціальних та економічних проблем.

Важливим етапом вирішення проблеми економічного регулювання процесів іноземного інвестування української економіки є економіко-математичне обґрунтування відповідних факторів, які впливають на стан та динаміку інвестиційних процесів. Дослідження впливу різних факторів на прямі іноземні інвестиції можливе із застосуванням регресивно-функціонального аналізу, із врахуванням загальних методів економічного регулювання, динаміки інвестиційних процесів, основних показників соціального становища та ін. у макроекономічних параметрах.

Список використаних джерел

1. Майорова Т.В. Активізація інвестиційного процесу в Україні: монографія / Т. В. Майорова та ін. Київ : КНЕУ, 2012. 472 с.

2. Рубіш І. І. Залучення інвестицій в економіку зі слабкою динамікою економічного зростання. *Финансы, учёт, банки.* 2014. №1 (20). С. 236-240.

3. Бойчук Р. П. Окремі проблеми становлення інвестиційного права України. *Право та інноваційне суспільство.* 2016. №1. С. 9-14.

4. Баріда Н. П. Грошова пропозиція та її вплив на соціально-економічний розвиток. Ефективна економіка. 2013. №3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2062 (дата звернення 24.11.2019)

5. Баріда Н. П. Грошова пропозиція та її вплив на соціально-економічний розвиток. *Ефективна економіка.* 2013. №3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2062 (дата звернення 24.11.2019)

Науковий керівник: Овчиннікова О. Р., к.е.н., доцент.